

Баланс елементів – основа родючості ґрунту

Біохімічна послідовність – основа росту рослин

Ольга Бикова

Рослина між небом і землею

Атмосфера

• H N O C S • 95 %

Атмосферні процеси

1. Фотосинтез
2. Цвітіння
3. Утворення плодів
4. Дозрівання

Ґрунт

• P K Ca Mg • 5 %
• Fe Al Si B
• Zn Mn Cu Mo Co
• Cr, J, Cl, Ti, Ni, Se
та ін.

Ґрунтові процеси:

1. Вивільнення мінералів
2. Азотфіксація
3. Перетравлення
4. Вбирання елементів живлення

Ідеальний ґрунт: забезпечення оптимальних ґрунтових процесів

- Поровий простір заповнений повітрям та водою. Дозволяє дихати кореням і мікроорганізмам, регулює водообмін
- Мінеральна частина ґрунту містить мінерали, у складі яких – макро-, мезо- і мікроелементи, необхідні для життя мікроорганізмів і рослин.
- Органічна речовина – створена відмерлими частками рослин і мікроорганізмів, є «довгостроковим запасом їжі» для мікроорганізмів ґрунту, містить органічні сполуки азоту.

Мінеральна частина ґрунту. Ґрунтово-вбирний комплекс

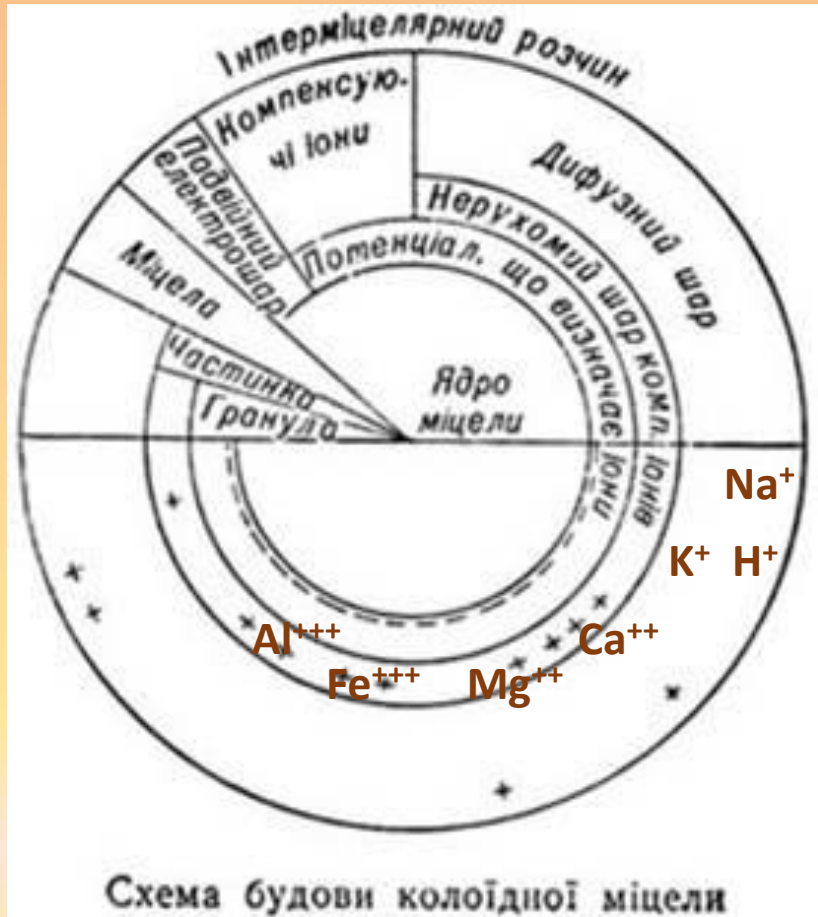
Ємність катіонного обміну – сума усіх обмінних катіонів, ммоль/100 г

Насиченість основами – відношення кількості поглинутих катіонів ($\text{Ca} + \text{Mg} + \text{K} + \text{Na}$) до ємності катіонного обміну

Баланс катіонів *За проф. Альбрехтом, США*

$\text{Ca} / \text{Mg} / \text{K} / \text{Na} / \text{H}$ –
співвідношення між елементами –
основа родючості ґрунту

Ca – 65-70 % Mg – 10-12 %, K – 2-5 %, Na - менше 3 %, H – до 15 %

Біохімічна послідовність елементів

(за Хью Ловелом, автором системи
«Квантового сільського господарства»)

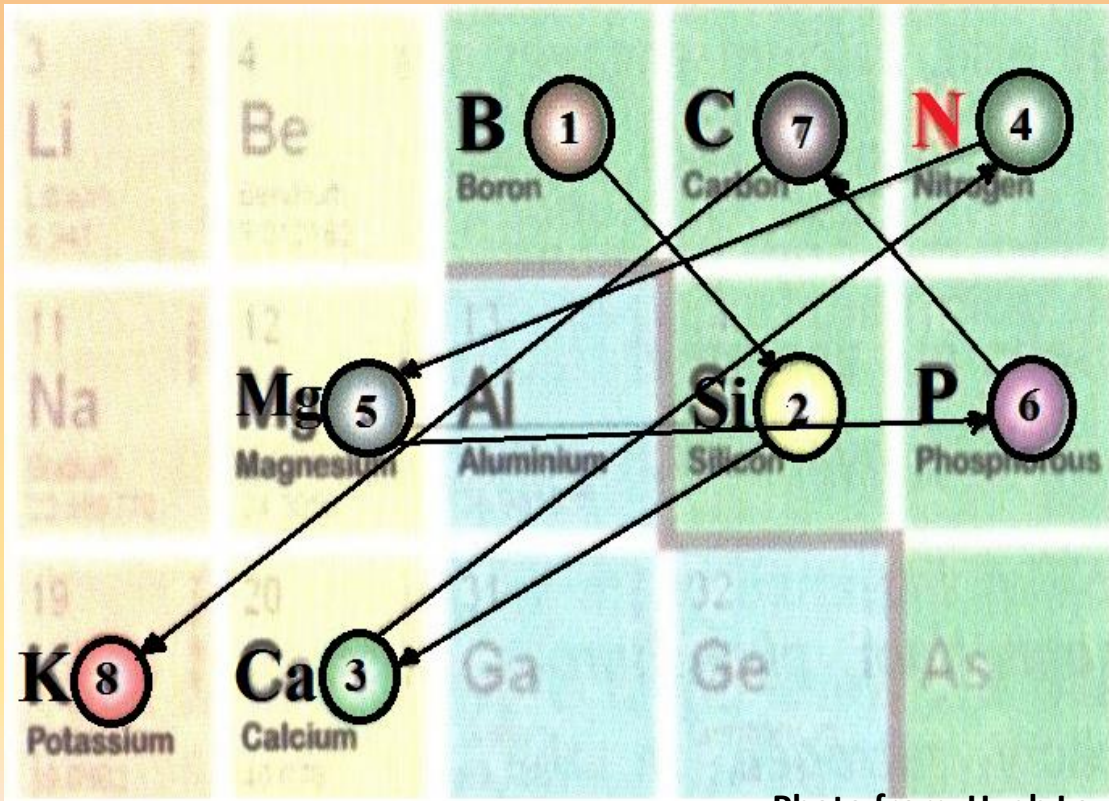

Photo from: Hugh Lovell

Сірка – найперший елемент, який запускає біохімічну послідовність елементів.

Біохімічна послідовність в рослинах

починається з:

- **Бору**, який активує
- **Кремній**, який несе всі інші елементи, і найперше -
- **Кальцій**, який зв'язує
- **Азот** для формування амінокислот, ДНК і клітинного ділення. Амінокислоти формують білки (хлорофіл) і залучають вільні мікроелементи, особливо
- **Магній**, який переносить енергію за допомогою
- **Фосфору** (з супутніми мікроелементами). Потім
- **Вуглець** залучає цю енергію, щоб сформувати цукри, які перенесуться туди, куди
- **Калій** їх понесе. Це – основа росту рослин

Мікроелементи

Елемент	Формула	Мінімальний рівень у ґрунті, мг/кг	Значення
Мідь	Cu^{++}	2	Допомагає в метаболізмі азоту, має фунгіцидні властивості
Залізо	Fe^{++}	75	Бере участь у створенні хлорофілу
Марганець	Mn^{++}	40	Входить до складу хлорофілу
Молібден	Mo	0,2-0,5	Допомагає в метаболізмі азоту
Цинк	Zn^{++}	2 (6)	Необхідний для плодоношення, формування насіння, має фунгіцидні властивості

Fe = (1,1...2)
Mn 1

Co, Cr, J, Cl, Ti, Ni, Se та ін.

Джерела мікроелементів: Морські мінерали, морські водорості, сульфати елементів

Нестача будь-якого мікроелемента призводить до порушення процесів обміну речовин і фізіологічних процесів у рослинах, погіршення їх росту і розвитку, зниження врожайності та їх якості.

Загальні рекомендації балансування елементів

- Вийдіть на ділянку, у поле.
- Подивіться, як і які рослини ростуть на Вашій ділянці.
- Зробіть аналіз ґрунту, доступні і загальні форми елементів.
- Визначте «точки мінімуму» і дисбалансу.
- Розробіть план корегування.
- Корегуйте ґрунт поступово.

Забезпечивши ґрунт – забезпечите рослину

Ольга Бикова

Начальник лабораторії аналізу ґрунтів
Сварог вест груп,

агрохімік-аналітик

Досвід роботи більше 10 років

т. 0674085495